

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Internet Economy Outlook 2012

Summary in Slovak

Read the full book on: [10.1787/9789264086463-en](https://doi.org/10.1787/9789264086463-en)

Výhľad OECD v oblasti internetovej ekonomiky na rok 2012

Zhrnutie v slovenčine

- Internet vznikol ako spôsob prepojenia rôznych počítačov prostredníctvom telefónnej siete, teraz však spája miliardy používateľov na celom svete, či už prostredníctvom pevných alebo prenosných zariadení.
- Ľudia bez prístupu k vode, elektrine či iným službám môžu získať prístup na internet cez svoj mobilný telefón.
- Internet je sám osebe multimiliardovým priemyslom, tvorí však aj dôležitú infraštruktúru pre veľkú časť svetovej ekonomiky.
- Výhľad OECD v oblasti internetovej ekonomiky poskytuje údaje o vyvíjajúcej sa internetovej ekonomike, poukazuje na trendy v regióne krajín OECD a zdôrazňuje vynárajúce sa politické otázky.

Rýchle rozširovanie širokopásmového pripojenia

Kombinácia širokého internetového pokrytia, dostatočnej kapacity na prenos dát, cenovo dostupných zariadení a možností pripojenia podnietila vo väčšine krajín OECD rast v oblasti internetových služieb a priniesla viac možností využívania internetu.

Hlavným zdrojom súčasnej internetovej expanzie sú bezdrôtové pripojenia, ktoré v roku 2009 predstihli pevné širokopásmové pripojenia. Odhadovaný počet bezdrôtových širokopásmových pripojení v krajinách OECD k decembru 2011 (670 miliónov) tvoril viac než dvojnásobok pevných širokopásmových pripojení (315 miliónov), pričom počet bezdrôtových pripojení rastie stále rýchlejšie. Zvýšila sa rýchlosť širokopásmového pripojenia, a zároveň poklesli ceny. Ponúkané rýchlosti DSL pripojenia a širokopásmového káblového pripojenia sa v krajinách OECD v rokoch 2008 až 2011 medziročne zvýšili o 32 % a 31 %, pričom ceny klesli o 3 % a 4 %.

Dve technológie, ktoré budú predstavovať najbližšiu budúcnosť pripájania, sú vysokorýchlostné optické pripojenia, ktoré sa presúvajú bližšie k rezidenčným oblastiam, ako aj nové rýchle bezdrôtové pripojenia. Vďaka tabletovým počítačom a inteligentným telefónom sú počítače všadeprítomné (počet aktívnych pripojených mobilných telefónov sa celosvetovo od roku 2005 viac než zdvojnásobil a v krajinách mimo OECD dokonca strojnásobil), pričom mobilný internet a služby cloud umožňujú prístup k dátam v duchu „všetko na dosah kdekolvek“, čo ďalej dláždí cestu novým službám a aplikáciám.

Odvetvie IKT a kríza

Rozširovanie možností pripojenia pomocou mobilného internetu pomohlo oživiť odvetvie IKT v čase krízy, čo sa prejavilo 6-percentným ročným rastom zisku v špičkových firmách v období medzi rokom 2000 a 2011. Sektoru IKT sa lepšie darí v oblasti služieb než v oblasti výroby; v roku 2012 dosiahol rast produkcie 5 až 10 %. Prospelo to tiež zamestnanosti v odvetví, keďže vedúce firmy zamestnávali v roku 2011 celosvetovo viac než 14 miliónov ľudí, čo predstavuje 6-percentný nárast oproti roku 2010. Spomedzi vedúcich firiem v oblasti IKT sa z hľadiska rastu zisku a počtu zamestnancov najlepšie darilo internetovým firmám.

Elektronické obchodovanie má stále väčší podiel na celkových výnosoch z podnikania. Hoci je tento podiel v mnohých krajinách stále malý, vo všeobecnosti rastie spolu s podielom firiem, ktoré nakupujú a predávajú cez internet.

Odvetvie IKT aj naďalej priťahuje investorov rizikového kapitálu, keďže v roku 2011 získalo na viac než 50 % rizikového kapitálu investovaného v USA, čo je najväčší trh na svete. Investície vo forme rizikového kapitálu dosahujú historicky najvyššiu úroveň s výnimkou abnormálneho vzostupu v roku 2000 počas internetovej akciovej bubliny. Zároveň pokračujú investície firiem do vývoja a výskumu v oblasti IKT, pričom v Kórei a Fínsku presiahli 1,5 % HDP.

Zavádzanie a používanie vo firmách

Internet ovplyvňuje takmer všetky odvetvia ekonomiky, od sprístupňovania ťažko dostupných údajov online až po transformáciu celých segmentov trhu, ako napríklad hudby, videa, softvéru, kníh a spravodajstva.

Firmy zaviedli internet medzi prvými a pomáhali pri jeho vylepšovaní na vyššie rýchlosti. V roku 2003 mali v krajinách EU15 menej než štyri firmy z desiatich širokopásmový prístup na internet; do roku 2009 sa tento pomer zvýšil na deväť firiem z desiatich. Koncom roka 2011 boli takmer všetky firmy v krajinách OECD vybavené pripojením na internet. V dvoch tretinách krajín OECD používa internet viac než 95 % firiem a len malá časť tých najmenších podnikov takýmto pripojením zatiaľ nedisponuje; v roku 2010 nebolo v krajinách EU25 na internet pripojených len 5,7 % malých firiem (s počtom zamestnancov od 10 do 49).

Na podnikovej úrovni viedla reštrukturalizácia obchodných modelov v súvislosti s používaním internetu k zvýšeniu efektivity a prudkému rastu nových firiem online. V tejto oblasti však existuje veľký priestor na zlepšenie,

pretože internet sa vo firmách oveľa častejšie používal na nákup/objednávanie tovaru a služieb než na príjem objednávok a oveľa menej firiem predávalo svoj tovar online v porovnaní s počtom firiem, ktoré cez internet objednávali. V roku 2010 priemerne 35 % všetkých firiem s viac než 10 zamestnancami používalo internet na nákup a len 18 % na predaj tovaru a služieb.

Zavádzanie a používanie v domácnostiach

Internet pretvára spôsob života jednotlivcov, prináša väčšiu škálu digitálneho tovaru a služieb, nižšie ceny, lepší prehľad informácií, viac distribučných kanálov atď. Približne 70 % domácností v krajinách OECD má prístup k širokopásmovému internetu pri čoraz vyšších rýchlostiach a nižších nákladoch. Prechod na mobilné internetové pripojenie taktiež mení spôsob, akými ľudia navzájom interagujú a prijímajú obsah. Príkladom môže byť rýchle osvojenie si sociálnych médií.

Internet sa tiež stal dôležitým nástrojom na hľadanie vhodných pracovníkov a voľných pracovných pozícií: v roku 2010 priemerne 17 % používateľov internetu uviedlo, že internet využili pri hľadaní práce.

Aj napriek súčasným pokrokom v možnostiach pripojenia je oveľa pravdepodobnejšie, že internet využijú isté časti populácie (16 až 24-roční) viac než iné (ľudia nad 65 rokov). Ďalšie demografické ukazovatele, ako napríklad nižší príjem alebo úroveň dosiahnutého vzdelania, taktiež súvisia s menším rozšírením pripojenia na internet.

Digitálny obsah

Digitálny obsah je pravdepodobne najdôležitejším faktorom, ktorý motivuje spotrebiteľov k používaniu internetu, a zisky z digitálneho obsahu vo všetkých odvetviach prudko stúpajú. Absolútne najväčším online trhom je reklama, nasledujú počítačové hry, online hudba, film a video. V roku 2010 stáli na čele celosvetového spotrebiteľského dopytu hry, pričom predstavovali odhadovaných 39 % ziskov digitálneho sektora. Podľa Medzinárodnej federácie fonografického priemyslu (IFPI) tvorila digitálna hudba celosvetovo 29 % zisku nahrávacích spoločností – čo je viac než štvornásobok všetkých ziskov z online sektora zaznamenaných spoločne za knižný, filmový a novinový priemysel, a to aj napriek tomu, že tieto ďalšie oblasti sú celkovo oveľa väčšie.

Za ostatné dva roky došlo k výraznému rastu v oblasti zariadení, ktoré ľuďom poskytujú prístup k digitálnemu obsahu na internete. Rozširujú sa aj zdroje obsahu. Sociálne siete a nové video a audio služby poháňajú rast odvetvia IKT a pomáhajú vytvárať nové modely podnikania. Prechod na digitálne technológie rozhodne núti firmy z čoraz väčšieho počtu odvetví prehodnotiť zaužívané modely podnikania a prispôsobiť sa, aby prežili.

Každý rok aj naďalej stúpa využitie širokopásmového pripojenia, keďže video a zábavné služby vyžadujú stále väčší podiel na pevných aj mobilných platformách. Spoločnosť Sandvine uvádza, že zábavné aplikácie v reálnom čase predbehli v Severnej Amerike zdieľanie typu peer-to-peer (P2P) a stali sa hlavnými používateľmi kapacity siete: v roku 2012 sa podieľali na 58 % dátových prenosov v špičke a na takmer 65 % sťahovaných dát v špičke. Len samotná služba Netflix, ktorá ponúka streaming videa, dosiahla v tom istom roku maximum 32,9 % všetkých stiahnutých dát v USA.

Zariadenia, ako napríklad set-top boxy a herné konzoly, pomáhajú realizovať tento posun k zábave online. Spoločnosť Cisco predpokladá, že prenosy dát z IP adres sa medzi rokmi 2010 a 2015 štvornásobne zvýšia pri medziročnom raste 32 %. Táto spoločnosť tiež informuje, že väčšinu prenášaných dát zábavy v reálnom čase (54,3 %) predstavuje streaming videa a audia a 15,6 % týchto prenosov sa zobrazuje na mobilných zariadeniach a tabletoch, ktoré spotrebiteľia používajú doma cez sieť Wi-Fi.

IKT pre zdravie

Internet ovplyvňuje všetky odvetvia ekonomiky, ale IKT sú obzvlášť sľubné v tom, čo ponúkajú z hľadiska zdravia. Používanie IKT v odvetví zdravotníctva môže priniesť zvýšenie kvality starostlivosti a efektivity, zníženie prevádzkových nákladov a úplne nové modely starostlivosti. Vlády krajín OECD si tento potenciál uvedomujú a berú na svoje peclia stále väčší podiel nákladov na implementáciu, aby zaistili reálne využitie potenciálnych výhod.

Ako príklad možno použiť elektronické zdravotné záznamy (EHR), ktoré umožňujú včasný prístup k lekánskym informáciám a ich lepší prenos v nepretržitom kolotoči zdravotnej starostlivosti, vďaka čomu je starostlivosť o pacienta oveľa citlivejšia a efektívnejšia. Telemedicína je tiež stále viac vnímaná ako nástroj na skvalitnenie zdravotnej starostlivosti, a to obzvlášť vo vidieckych a v odľahlých oblastiach, kde sú často zdroje zdravotnej starostlivosti a potrebné odborné znalosti dostupné len vzácne, ak nie sú dostupné vôbec.

Mnohé zdravotnícke systémy IKT však nedokážu navzájom komunikovať a vážny problém výmeny zdravotných informácií zostáva nevyriešený. Naplno nie je spustená ani elektronická výmena zdravotných údajov mimo nemocnice s inými poskytovateľmi, a to ani v krajinách, kde boli záznamy EHR preukázateľne veľmi úspešné. Nevyhnutným predpokladom úspešnej zmeny bude neustála angažovanosť v oblasti širokopásmového pripojenia, otvorených štandardov a interoperability.

Bezpečnosť a ochrana súkromia

Rozhodujúca úloha, ktorú internet v ekonomike zohráva, závisí od toho, či sa budú používatelia, firmy a vlády cítiť pri používaní siete bezpečne a budú jej dôverovať aj v súvislosti s dôležitými aplikáciami a službami. Zvyšuje sa výskyt škodlivého softvéru, útokov typu odopretia služby (Denial of Service) a iných prípadov, ktoré kompromitujú dôvernosť, integritu či dostupnosť informačných systémov a sietí. V oblastiach, kde sa zhromažďujú, uchovávajú či spracúvajú osobné údaje, môžu takéto incidenty tiež výrazne ovplyvniť súkromie osôb. Z toho dôvodu venujú vlády stále väčšiu pozornosť počítačovej bezpečnosti a hrozbám zneužitia osobných údajov.

Údaje o úlohe, ktorú pri ochrane bezpečnosti zohrávajú inovácie, sú neúplné, či už preto, že čísla z oblasti výskumu a vývoja sa hľadajú len ťažko, alebo preto, že technológie na zvýšenie ochrany súkromia sa zriedkavejšie patentujú. Hoci všetko nasvedčuje tomu, že štatistika týkajúca sa ochranných známok oveľa lepšie odráža stav inovácií v oblasti ochrany súkromia, počet žiadostí o registráciu ochranných známok v súvislosti s ochranou súkromia je šesťkrát nižší než počet žiadostí súvisiacich s informačnou bezpečnosťou. To by mohlo naznačovať nižší počet prebiehajúcej technologickej a produktovej inovácie v oblasti ochrany súkromia v porovnaní s informačnou bezpečnosťou.

Zvyšujúca sa dôležitosť informačnej bezpečnosti a ochrany súkromia na firemnej, národnej a medzinárodnej úrovni poukazuje na to, že sa zvýši dopyt po odborníkoch zaoberajúcich sa bezpečnosťou a ochranou súkromia, čiže pri zvyšovaní inovácie v oblasti informačnej bezpečnosti a ochrany súkromia sa spomaľujúcou prekážkou potenciálne môže stať nedostatok odborne vzdelaných pracovníkov.

„Internet vecí“

Vývoj internetu stojí na pokraji potenciálne obrovskej expanzie do oblastí, ktoré si ľudia zvyčajne nespájajú so schopnosťou komunikácie. Elektrické zásuvky, automobily či dokonca žiarovky sa čoraz častejšie prezentujú novou funkciou, ktorou je možnosť pripojenia na internet. Predpokladá sa, že táto nastávajúca tretia vlna pripojiteľnosti na internet spojí desať až sto zariadení v rámci jednotlivých rodín a tisíce, potenciálne dokonca milióny zariadení v jednotlivých firmách.

Tento „internet vecí“ poháňajú dva faktory, ktoré umožňujú aj jeho samotnú existenciu: všadeprítomnosť sietí a čoraz nižšie ceny komunikačných modulov, používaných na pripájanie rôznych zariadení. Spoločnosť Ericsson odhaduje, že do roku 2020 bude na internet pripojených 50 miliárd mobilných bezdrôtových zariadení, pričom toto číslo by mohlo v konečnom dôsledku dosiahnuť až hranicu 500 miliárd. Napríklad zabudovanie komunikačného zariadenia do každého automobilu, pri predpokladanej desaťročnej životnosti automobilu, by znamenalo, že do roku 2020 bude na svete existovať približne 700 miliónov áut s podporou komunikácie na úrovni stroj-stroj. Už len pripojenie každej elektrickej zásuvky v Severnej Amerike na internet, ako súčasť spustenia inteligentnej elektrickej siete, vytvorí 10 miliárd pripojení.

Pri zvyšujúcom sa prepojení ekonomík a spoločnosti so zariadeniami, ktoré neustále medzi sebou komunikujú a používateľom poskytujú informácie, sa údaje budú spracovávať a doručovať v podobe nespočetného množstva signálov prebiehajúcich medzi zariadeniami a sieťami. Zariadenia budú stále viac informovať ľudí o ich okolí, ale budú tiež poskytovať informácie o ľuďoch tretím osobám. Preto je veľmi dôležité zväziť ochranu súkromia.

Meranie internetovej ekonomiky

Vlády stále viac financujú zavádzanie širokopásmových pripojení, či už formou priamych verejných investícií alebo prostredníctvom úpravy univerzálnych programov služieb. Stále však neexistuje všeobecne akceptovaná metodológia alebo samostatný ukazovateľ, ktoré by dokázali obsiahnuť celú internetovú ekonomiku. Na základe existujúceho výskumu OECD však tento Výhľad v oblasti internetovej ekonomiky na základe dostatočne podrobných dát, ktoré sú dostupné v Spojených štátoch amerických, odhaduje, že približne 13 % pridanej hodnoty vyprodukovanej v roku 2010 obchodným sektorom v USA sa dá prisúdiť činnostiam súvisiacim s internetom. Dúfajme, že táto predbežná hodnota v budúcnosti povedie k rozvoju dátového sektora a vylepšeniu metodológie.

Na ďalšiu analýzu sú potrebné dve dôležité požiadavky, a to vysokokvalitné údaje na vstupe a silný model, ktorý ich bude interpretovať. Medzinárodné porovnanie navyše vyžaduje zosúladenie údajov nazbieraných v jednotlivých krajinách, čo bude pravdepodobne trvať roky. Z tohto pohľadu je celkový vplyv internetu na naše ekonomiky viac než nejasný napriek tomu, že dostupné komunikačné prostriedky a nástroje na pripájanie sa k informáciám sa naďalej rýchlo rozrastajú. Jedno je však jasné: internet sa stáva kľúčovou ekonomickou infraštruktúrou, ktorá vnáša revolúciu do podnikania a slúži ako platforma pre inovácie.

© OECD

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line knižkupectve OECD: www.oecd.org/bookshop

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2012), *OECD Internet Economy Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264086463-en